

# KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

**Előfizetés:** egész évre - - 12 korona.  
fél évre - - - 6 " "  
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

**Dr. MÜLLER JENŐ.**

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többesúri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

## KOSSUTH FERENCZ.

Kossuth Ferencz, nemzetünk történelmében a legnagyobbak egyikének, Kossuth Lajosnak fia, hosszas szenvedés után 73-dik életévében meghalt.

Az egész nemzet aggodalommal kísérte már hetek óta nagy betegségét. Nemcsak egy politikai párt vezérét tekintette benne, hanem az európai műveltségű és látókörű államférfiut és mindenekfelett a Kossuth név örökösét. Ez volt nagy tekintélyének és azon szeretetnek forrása, melylyel hozzá kivétel nélkül mindenki, őszinte tisztelettel ragaszkodott.

Kossuth Ferencz Budapesten született 1841. november 16-án. Keresztatyja Deák Ferencz volt, akit távoli rokonság fűzött Kossuth Lajoshoz. 1849-ben azonban Kossuth és Deák között megszakadt minden érintkezés és a két államférfiu többé nem érintkezett egymással.

Az első gyermekévek igen viszontagságosak voltak. A forradalom leverése után a két Kossuth-fiú a Dunántúlon bujdosott, míg aztán Sókut mellett elfogták és Pozsony várába zárták őket. A pozsonyi várfokszágból nyolcz hónap múlva szabadultak ki. Kossuth Ferencz egy osztrák jezsuita-kolostorba, Lajos Tivadart pedig valamelyik katonai intézetbe akarta adni az osztrák kormány. Erről a szándékáról azonban lelett. Egy dunai hajóra rakatta le a gyermekeket és Ruttkayné-Kossuth Lujzával utnak indította őket Konstantinápolyba, a melynek közelében, Kutahiában élt száműzve a kormányzó.

Atyjukkal együtt mentek Angliába, Amerikába, végül Ferencz is Olaszországban telepedett le, hol mint okleveles mérnök állami szolgálatba lépett. Az állami szolgálatból azonban hamarosan kilépett és Cesenában, az ottani angol kénbányák igazgatója lett. Itt tizenhárom évet szolgált, meg is nősült, elvette Hoggins Emiliát, egy angol mérnök leányát, a kivel azonban csak nagyon rövid ideig élt együtt. A gyönyörű fiatal teremts két év múlva tüdővészben elhalt. Kossuth Ferencz is elhagyta állását és különböző mérnöki munkákkal kereste kenyerét.

Kossuth Lajos halála után 1894. márczius 30-án Kossuth Ferencz visszatért Magyarországra, a hol hamarosan képviselő lett, majd a függetlenségi párt elnökének választották meg. Végigjárta az országot és páratlan lelkesedés fogadta őt mindenütt.

Az az utolsó tíz esztendő, a melyet Magyarország politikai életében eltöltött, általánosan ismeretes. A mérséklet embere volt mindig és sohasem tudott egyetérteni pártjának radikális árnyalatával, a mely szó szerint magyarázta Kossuth Lajos inkompatibilitási elméletét és azt a politikát hirdette, a mely nem szorosabbá fűzi, hanem ellenkezőleg, meglazítja a Magyarország és Ausztria közötti közjogi kapcsolatot. Valahányszor éles parlamenti harcot kezdett pártja, mindig a mérsékelt táborához csatlakozott és közvetítő szerepére vállalkozott. Ő volt az elnöke Bánffy Dezső bukásakor az ugynevezett paktum-bizottságnak. Ő szerelte le a Széll Kálmán elleni obstrukciót is és a vezérő-bizottságban is mindig a békés álláspont szószólója volt. Kerülte mindig a konfliktusokat, és egyéniségevel soha sem tudta összeegyeztetni a hevesebb természetű felszólalásokat. Az volt a meggyőződése, hogy sokkal többet használ az országnak, ha lehetőleg az uralkodó jóindulatával egyetértve, mérséklettel igyekszik a nemzet céljait elérni, de, sajnos, a szélső elemek e tiszteletreméltó szándékát sokszor nagy rosszakarattal kísérték.

Ez idézte elő, hogy a pártban állandóan két árnyalat harczolt egymással és csak az ő történelmi neve volt képes ezeket az árnyalatokat együtt tartani. Legélesebben mutatkozott ez akkor, mikor a koalíció kormányra került és Kossuth Ferencz volt a miniszterium vezető személyisége. A párt végre kettébomlott, maga után vonva a koalíció és a koalíciós kormány bukását.

Ez a bukás fájta a legjobban Kossuthnak, és a sors úgy akarta, hogy miniszterségével együtt politikai szereplése is véget érjen. A miniszteri székből való távozása óta folyton betegeskedett és alig vehetett részt a politikai életben. Egyetlen egyszer szólalt fel, hogy Hieronymi Károly lekicsinylő bírálatával szemben megvédelmezze miniszteri működésének eredményeit. Ez volt hatyudala. Többé nem szerepelt a politikában.

Az egész nemzet mély megilletődéssel áll Kossuth Ferencz ravatala mellett. Magyarország egykori kormányzójának fiát látta benne, míg élt; azt tiszteli meg benne, mikor a halállal való hosszas küzdelmeiben kifáradt. A Kossuth-név glóriája vette körül életét, ez örökíti meg emlékét és ragyogja be a nemzet kegyeletét.

Őszinte megilletődéssel látjuk eltűnni a magyar közéletből Kossuth Ferencz nemes alakját. Egy pillanatra elül a politikai harcz lármája és a nemzet osztat-

lan együttérzéssel és részvétellel adja meg a végtisztességet Kossuth Lajos fiának.

De nemcsak Kossuth fiát gyászoljuk őbenne; nemcsak a széles látókörű, nagyműveltségű, példásan munkás, jó embert és nemcsak a választékos izlésű pártvezért, aki mindig kedvetlenül asszisztált elvtársai nemzetrontó tulajdonságainak és azt szerette volna, hogy az ellenzék tárgyilagosan, parlamentáris eszközökkel teljesítse kötelességeit; hanem gyászoljuk Kossuth Ferencz személyében azt a derék hazafit is, aki mint élő tilalomfa állott gátjául annak a törekvésnek, hogy csakis a nagy tömeg kegyét hajhászó és bármi áron hatalomra igyekvő kalandorpolitikuskok kisodorják a függetlenségi pártot a magyar nemzeti politika medréből és ezt a nemzeti ideálok kultuszára hivatott pártot nemzetközi szövetkezetté súlyesszék.

## POLITIKAI HIREK.

Az osztrák delegáció f. hó 25. ülése legkimagaslóbb pontja Berchtold gróf külügyminiszter nagyszabású beszéde volt, a melyben részletesen felelt mindazokra a kérdésekre, a melyeket a vita folyamán hozzá intéztek és megvilágította mindazokat a külső eseményeket, a melyek az utóbbi időben fölmerültek. Szóvá tette mindenekelőtt Olaszországgal való viszonyunkat és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az Olaszország némely városában előfordult Ausztria-ellenes tüntetések nem fogják megzavarni a jó viszonyt, annyival kevésbé, mert az olasz hatóságok minden egyes alkalommal korrekt módon megtették kötelességüket. A külügyminiszter ezután előadta, hogy monarchiánknak és Olaszországnak milyen szerepe volt az önálló Albánia megteremtésében. Elismeri, hogy az új államot jobban is meg lehetett volna alkotni, mint a hogyan a londoni reünio tette, de kompromisszumról volt szó és az ellentétes érdekeket ki kellett egyenlíteni úgy, a hogyan lehetett. Hogy nekünk nagy háborura kellett fegyverkezni, ennek földrajzi helyzetünk volt az oka; Olaszország sokkal szerencsésebb helyzetben volt, mert a tűz fészektől az Adria választotta el.

A miniszter ezután rátért Németországgal való viszonyunkra és védelmébe vette a Németországgal való szövetségünket az ellene intézett támadásokkal szemben. Ennek a szövetségnek értéke annyira minden kétségen felül van, hogy rossz szolgálatot tesznek a monarchiának azok, a kik támadást intéznek ellene. Ennek a szövetségnek, ugymond, védekező karaktere van s nagyon tévednek azok, a kik támadó célokat tulajdonítanak

neki. Annak, hogy erősebben fegyverkezünk, nem a Németországgal való szövetségünk az oka, hanem földrajzi helyzetünk és más európai államok folytonos fegyverkezése. Nagyhatalmi állásunkat más módon és kevesebb költséggel nem tudnók biztosítani. Oroszországgal való viszonyunkat illetően a külügyminiszter kijelentette, hogy Oroszországnak belső viszonyainak alakulására való befolyása teljesen ki van zárva és hogy minden erre irányuló aggodalom alaptalan.

A balkáni válságról szólva a külügyminiszter szóvá tette a magyar miniszterelnöknek a második balkáni háború előtt mondott beszédét s kijelentette, hogy a magyar kormány politikai dolgokra vonatkozó minden nyilatkozata a külügyi hivatallal egyetértően történik; a szóban forgó beszéddel a magyar miniszterelnök nem akart háborúra izgatni, hanem csak a balkáni államok függetlenségét és önállóságát akarta kiemelni.

A külügyminiszter a második balkáni háborúban Románia irányában tanúsított viselkedésünkről azt mondta, hogy ez a viselkedés megfelelt Románia kívánságának és még a bukaresti béke ellen bejelentett főtartásunk is a román kormány hozzájárulásával történt. Ezért nagyon rossz szolgálatot tesznek azok, akik Romániával való viszonyunkat meg akarják zavarni.

Nagy hatást tettek a külügyminiszter zárószavai. Tiltakozott az ellen a szemrehányás ellen, mintha bizonytalan és erőtlén politikát követett volna; ő is hibázhatott, ugymond, és lehetséges, hogy nem választotta mindig a leghelyesebb megoldást, de attól fogva, a mikor az események menetét nem lehetett többé megakadályozni, tiszta programot alkotott, a melynek megvalósításáról nem tántorodott el és a mikor e program elé akadályokat gördítettek, még a kardra is rátette a kezét, hogy a program komolyságáról mindenkit meggyőzzön.

A külügyminiszter beszéde nagy tetszést keltett és utána sokan siettek őt üdvözölni.

## HIREK.

— **Pünköst a reformátusoknál.** Pünköst első napján Jancsó Sándor lelkész prédikál; Koltzsa Árpád s. lelkész urasztali beszédet mond; Dóczy Ferenc tanár, s. lelkész poharat oszt. Imádság előtt énekel az egyház iparos dalkara, ima és prédikáció között francia-zsoltár quartett lesz. Előadják dr. Szilády Zoltánné, Csiky Istvánné, Elekes Irénke, Jancsó Margit, dr. Szilády Zoltán, dr. Enyedi Jenő, Hegedűs Zsigmond, Felméri Sándor. Ünnepe második és harmadik napján Borbás Antal legátus pap-jelölt prédikál. Másod napján imádság és prédikáció között ének-szólót ad elő Csiky Istvánné, harmóniumon kíséri Elekes Irénke.

— **Választók vizsgálja.** Az 1913. XIV. t. cz. 50. §. értelmében Nagyenyed városban az írás- és olvasásra vonatkozó vizsgálat folyó május hó 18-án tartatott meg két bizottság előtt. Vizsgálatra 170-en jelentkeztek, kik közül 153 állott vizsgára. A vizsgálatot valamennyien sikerrel kiállották. Jövő évtől kezdve minden évben február hónapban fognak a vizsgálatok megtartatni. — Abrudbányán a polgármester elnöklete alatt megtartott választójogi írás-olvasás vizsgára jelentkezett 63. Ebből vizsgára megjelent 57: magyar 24, román 32, német 1.

— **Teutsch Frigyes ág. ev. püspök a kollégiumban.** Lapunk múlt számában közöltük, hogy Teutsch Frigyes ág. ev.

püspök f. hó 23-án Enyedre érkezett az ág. ev. egyház látogatására. Értesítésünkből ki- maradt azonban, hogy délután négy órától kezdve egy egész órát töltött a Bethlen-kollégiumban, hol a rektor professzor kalauzólása mellett megtekintette az internátust, könyvtárt, az összes gyűjteményeket, tornatermet, kórházat, az ifjuság ülő helyeül szolgáló szép kertet, s a látottakról ismertetve, nagy elismeréssel nyilatkozott. A tisztelgők szónokainál is a délutáni folyamán tett látogatást a püspök. Nagy érdeklődéssel szemlélte meg a Fischer-faiskola és szőlő-oltványtelepet. Vasárnap reggel a 6 órai vonattal Tordára utazott a püspök és kísérete. Bucsuzására sokan megjelentek a vasutnál, hol Lingner György egyházgondnok mondott bucsubeszédet. Tordán nagy ünnepélyes fogadtatásban részesítették a püspököt. A tordai Dalkör és a tordai iparosok dalárdája szerenáddal üdvözölte és diszkaput állítottak fel a tiszteletére.

— **Itt vannak a színészek.** Szabados László, az erdélyi II. szinikerület igazgatója, mult évről ismert jól szervezett társulatával 3 hétre terjedő nyári idényre városunkba érkezett. Szerdán este a közkezdelt Káron-dolog operettét játszották bemutatón. Ma csütörtökön a Mandarin színmű kerül színi- re.

— **Csernoch hercegprímás biboros.** Romában tizenegy biborost kreáltak. Az új biborosok közt van Csernoch János hercegprímás is, akinek notifikálását lovag Francesco Alessandroni Cermatori pápai nemes testőr fogja hírül adni. A pápai futár gyorsvonattal már el is indult Romából. Bucsú tiszteleg Scapinelli nuncziusnál s egy uditore kíséretében utazik Esztergomba, ahol csütörtök délután adja át nagy ünnepség közben Csernoch Jánosnak a biborkapiciumot.

— **Bánffy Dező báró síremléke.** Magyarország egykori miniszterelnökének síremléket állított a családi kegyelet. Vasárnap délelőtt a fővárosi kerepesi temetőben leplezték le Kallós Ede stílusos alkotását, amely pihenőre tért kuruzvitést ábrázol, kezében a nemzeti lobogóval. A család tagjai köztük báró Bánffy Kázmír alispánunk és családja, teljes számban gyűltek össze, kivülük részt vett az ünneplésben Darányi Ignác, Bánffy Dóra bárókisasszony keresztapja és Barczy polgármester. Halpál Benő református lelkész, az elhunyt kedves embere mondott megnató imát és beszédet.

— **Hamis ürmérték a piacon.** A piacon meg mindig használnak hitelesítetlen ürmértékeket. Az ilyen ürmértékek ellenőrzésére kiküldött rendőrszem vasárnap is elkobzott néhányat. A vásárló közönség is elősegíti a hamis mértékek elkobzását, ha vásárlásainál saját érdekében meggyőződik a mértékek hitelességéről.

— **Bucsulakoma.** Király András p. u. szántanácsosnak Budapestre a m. kir. pénzügyminisztérium mellé rendelt számvevőséghez való áthelyezése alkalmából a helybeli m. kir. számvevőség tisztikara június hó 6-án este 8 órától kezdve a Szeidl-átrteremben a m. kir. pénzügyi, adóhivatali és vármegyei tisztviselők egy részének bevonásával baráti bucsulakomát rendez.

— **A tanítóképző tornaversenye.** A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének növendékei vasárnap délután nagy érdeklődő közönség részvételével tartották meg évvégi tornaversenyüket. A tanítóképző ifjusága a tornában elért szorgalmáért, szép felvonulása-

ért, fegyelmezett magatartásáért, sikerült játékaikért a közönség elismerésén kívül éremjutalomban is részesült. Fejes Áron igazgató intézett lelkesítő beszédet az ifjusághoz és kiosztotta a díjakat. Ezüst érmet nyertek: Csont Lajos, Farkas István, Józsa Lajos, Kádár Márton, Pataki Dénes, Thamo Gábor, Kiss Lajos IV. o. Greifenstein, Molnár Jenő, Sikes András III. o. és Molnár László II. o. Bronz érmet: Nagy Simon II. o., Varga Kálmán és Bardócz Álmós I. o. A közönség az ifjusággal együtt ünnepelte Rapp Károly tornatanárt, ki szakavatott tanítását lelkes vezetésével teszi értékessé. Mikor az ifjuság levonult a kollégium udvarára, dobszó mellett mintegy varázsütésre vállukra emelték tanárukat szeretetük jeleül. — A Gyakorló-elemi iskola növendékei Felméri Sándor vezetésével kedvesen vonultak fel kisebb tornajátékok bemutatására. A legügyesebb tornászok itt is jutalmat kaptak, névszerint: Lengyel György és Tökés László III. o., Fenichel Endre, Szigethy Aladár, Weinrich János, Winkler István IV. o., Lukács Károly és Mann Jenő VI. o. tanulók.

— **Tüntetés Balázsfalván.** Alig pár napja, hogy Romániában a oláhok fényes tanujelét adták brutalitásuknak, ma már Balázsfalván is követői akadtak az oláh okvetetlenkedésnek. Május hónap 15-én a balázsfalvi csendőrség egy oláh nemzeti zászlót kobozott el, mely a balázsfalvi-szancsali ut mellett fölállított keresztire volt kitűzve a következő felírással: „Bate ceasul! Carpatis se N'fiora!!” (Ütött az óra!! Megremegnek a Kárpátok!!) A főszołgábirói hatóság kötelességszerűen megindította ugyan ismeretlen tettes ellen az eljárást, de gyerekes éretlenségnek minősítve az esetet, nagyobb fontosságot nem tulajdonított a dolognak. Május 23-án reggel arról értesült a csendőrség, hogy az érseki piac téri nagy templom tornyán egy oláh nemzeti zászló van kitűzve és a piactéren nagy tömeg összeverődve tüntet és fénykép-fölve-teleket készítenek. Horváth járásörmester a kaszárnnyában levő hét főből álló csendőrkészültséggel azonnal vonult a helyszínére és az ott összegyűlt mintegy 1500 főnyi oláh diákból és polgárokból álló tömeget oszlatásra hívta föl. Miután a tömeg az engedelmisséget megtagadta, csendőreivelszurony- szegezve támadta meg a tömeget, melyet szét is oszlatott és az elleuszegülőket — egy diákokat és két suhanczot letartóztatva a csendőrkaszárnnyába szállított. A zászló levételére pedig felhívott egy odaváló bádogost. A templom főajtójára egy felirat volt akasztva „Feriti-Vae bomba”. Vigyázatok bomba. Eme nagyhangú fenyegetés ellenére egy csendőr felment a bádogossal és lehozta a zászlót. Ez alatt a gimnázium udvarára beszorított tömeg éktelen kiáltozást vitt végbe, a templom mellett levő papnevelőben összegyűlt növendékpapok pedig mindenféle magyargyalázó kiabálás között akarták megakadályozni a zászló levételét úgy, hogy az őrmesternek két csendőrt kellett beküldeni az udvarra, hogy visszatartsa a leendő lelkész urakat, kik majd a magyar állam kongruáját fogják élvezni. A tanár urak pedig, kiknek a tavalyi itt járt Jankovich miniszter rendezte és emelte föl fizetésüket a magyar állam terhére, bár ott laknak a piactéren, szükségtelennek tartották, hogy az egész incidens lefolyása alatt mutatkozzanak, hogy lecsendesítsék avagy visszatartsák a magyargyalázó diákokat. A községeháza, bár a piactéren van és a jegyző is ebben a házban lakik, a kivonult csen-

dórság ellenére, hogy előbb többen ott voltak az előljárásági tagok közül, sehol sem közszéki előljárót, sem rendőrt, sem éjjeli őrt sehol nem tudott találni, úgy hogy polgári tanuként a főszolgabíró és járásbíró-sági szolgákat kellett felhívni. Igazán ideje volna, hogy példát vegyünk Romániáról, hol a Times értesítése szerint a meghódított területeken nem nagyon keztyüs kézzel bánnak a bolgárokkal, pedig azoknak eszükbe sem jut aféle alávalóság. Azt hisszük, a román értelmiség és polgárság nem azonosítja magát evvel a tüntetéssel, mely eretlen suhanczok és alattomos agitátorok hazafiatlan cselekedete. Az ügy állásáról br. Bánffy Kázmír alispán a helyszínen személyesen tájékozódott.

**— Football-mérkőzés városunkban.** A labdarugó játék iránt érdeklődőknek városunkban nélkülözött élvezetben lesz részünk f. hó 31-én vasárnap délután, amikor footballistáink F. E. N. E. egyesületének egyes játékosokból összeállított csapata első nyilvános mérkőzését tartja Kolozsvárt egyik legjobb csapatával a K. T. C. (Kolozsvári Torna-Club) csapatával, a Bethlen-kollégium hid-utcai tornakertjében. A játék igen érdeklik, mert játékosaink nagy része csak ez évben kezdte a sportot, azonban a régi játékosok annál kitűnőbbek. Játékosaink napok óta nagy kitartással trenirozzák magukat a mérkőzésre. Fejér kapitányuk vezetése alatt. Reméljük, hogy a közönség méltatni fogja a testedző, a fegyelmetséget és önuralmat gyakoroltató sportot és nagy számban fogja végig nézni a bemutató mérkőzést. A mérkőzés kezdete d. u. pont 5 órakor és vége 1/27 órakor.

**— A nagyenyedi ref. tanítóképző-intézet** folyó hó 21-én, áldozócsütörtökön este a Bethlen-kollégium dísztermében, Zsigmond Ferencz kolozsvári zenetanár és a konfirmáció alkalmára szervezett alkalmi vegyeskar közreműködésével művészi színvonalon álló, kitartó szorgalmas munka dícséretes eredményét bemutató hangversenyt rendezett. Zsigmond Ferencz, az intézet volt növendéke már ismerős közönségünk előtt, az ő énekművészete nem szorul dicséretre. Az alkalmi vegyeskar a Goll: „Szeretet” című oratóriumának előadásával azt az óhajást váltotta ki a hálás közönség lelkéből: vajha minél gyakrabban nyujtana alkalmat klasszikus művelőzetre. Az ifúság ének- és zeneszámai kivétel nélkül szép sikert mutattak fel, s ha azok közül mégis megemlítjük a „Mi a haza?” című melodramát, csak azért tesszük, hogy Farkas Istvánnak orgánumát, előadó képességét és a kíséret díszkrét hozzásimulását kiemeljük. A hangverseny tekintve az olcsó belépő díjakat, anyagilag is sikerültnek mondható.

**— Hegycsuszás az országutra.** Balázsfalva és Karácsonyfalva között, a Bretter-szőlők közelében az országút néhány napig egészen járhatatlanná vált egy hatalmas hegyecsuszamlás következtében. A több méteres hegyecsuszást a múlt heti nagy esőzés okozta. Az államépítészeti hivatal minden intézkedést megtett, hogy az utat helyrehozzák.

**— Hegyomlások a torda-abrubbányai vasutvonalon.** A múlt heti nagy esőzések hegyomlásokat idéztek elő a regényes vidéki abrubbányai vasutvonalon. Felsőaklónál 2—3 napig kellett átszállani, a péntek délutáni vonat pedig este fél 8 órakor érkezett Abrubbányára, mert Abrud-

kerpenyesen hegyomlás volt és a vonatot vissza kellett vinni a topánfalvi állomásra.

**— A vonat kerekei közé esett.** Hivatásnak áldozata lett Balázs György tövisi máv. fékező. A múlt héten az esti vonatot kísérte s a virágosvölgyi állomáson, mikor fel akart ugrani a vonatra, a lépcsőről visszacsuszott és a ballába a kerekek közé szorult. A kerekek teljesen összeroncolták lábszárát. A szerencsétlen vasutas lábát a tordai kórházban térből amputálni kellett.

**— Az Országos Polgári Iskolai Egyesület Marosmenti Köre** Abrubbányán, június hó 6. 7. és 8-ik napjain rendez gyűlést tart, kapcsolatban az abrubbányai m. kir. polgári fiú-iskola felavatási ünnepélyével. Napirend: **Június hó 6-án:** A vendégek tiszteletére a „Detonáta”-szálló dísztermében este 9 órakor műsoros-estély, melynek tiszta jövedelme az abrubbányai polgári fiúiskolánál létesítendő diák turista-szálló javára lesz fordítva. Műsor: 1. Beethoven: Házavatás (nyitány), zongorán négykézre játszik: Gari Irén és Székely Erzsike. 2. Concerto Chiesa E. Felice Dall' Abaco, játsza a Filharmónikus-zenekar, zongorán Faur Antonia és Ürmösy Ilonka. 3. Az iskola története (vetített képekkel), felolvassa Némethy Samu polg. isk. igazgató. 4. Liszt: Rapsodia, zongorán játsza Raffaj Andrásné. 5. Iskolánk felavatására. Irta és szavalja: Nemes Nagy Lajos. 6. Rakóczy-induló, Vegyeskar. Énekl az Ifjúsági és Közművelődési Egyesület dalkara, kíséri a Filharmónikus-zenekar; zongorán négykézre Székely Erzsike és Gari Irén. Műsor után táncz. **Június hó 7-én:** D. e. 8—10-ig aköriggyűlés-ügyviteli részlet, csupán köri tagok részvételével. 1. Némethy Samu ügy. alelnök (Abrubbánya), megnyitja a gyűlést. 2. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Ügyrendmódosítás. Előadja Szabó Miklós (Torda). 4. Tisztviselők ügyrendi munkája. Előadja Szabó Miklós (Torda). 5. Pénztáros jelentése. Péter Antal (Torda). 6. Husvétii választmányi ülés. Némethy Samu (Abrubbánya). 7. Indítványok. 8. Tisztikar választása. D. e. fél 11-től előadások az érdeklődők részvételével. 1. A szavazatszedő-bizottság jelentése. 2. Gyöngyössi István emlékezete. Felolvassa Kovács Dániel (Torda). 3. VII. oszt. polgári iskola új tantervének összehasonlítása a régivel. Előadja Eötvös Mihály (Gyulafehérvár). 4. polgári leányiskolai utasítások. Előadja Révayné-Urbánetz Ilona (Segesvár). 5. Geológia tanítása a polgári iskolában. Előadja Banyai János (Abrubbánya). Délelőtt 12 órakor: Az abrubbányai áll. polgári iskola felavatása, melyet kedvező idő esetén az iskola játszódvarán tartanak meg. Délután 1 órakor: Közébed a „Detonáta”-szálló nagyszálló dísztermében. Részvételi díj személyenként 5 K. Jelentkezni lehet május 30-ig a polgári iskola igazgatóságánál. Délután fél 5 órakor: A verespataki kincstári zuzomú megtekintése. **Június hó 8-án d. e. 8 órakor** kirándulás a Detonátára, d. u. 5 órakor indulás vissza Abrubbányára.

**\* Bucsu.** Nagyenyedről való eltávozásom alkalmából mindazon jó barátainknak és ismerőseimnek, kiktől személyesen el nem búcsúzhattam, ez uton mondok Isten hozzádot, s kérem őket tartsanak meg szíves jó emlékezetökben. Én is mindig szívesen gondolok azokra a kedves időkre, melyeket körükben töltöttem. **Bedő Károly, ny. posta-táviró ellenőr.** 209 1—1

**— Jótekonyság.** A tűzoltók husvétii mulatsága alkalmából az egyesület támogatására **Pu t n o k y József** állattenyésztési felügyelő ur 20 koronát, **Klemm Miksa**

fakereskedő ur 10 koronát, **Bedő Károly ny.** posta-táviró ellenőr 2 koronát küldött a parancsnokságnak, mely nemes tettükért fogadják hálás köszönetét.

**— Zarándok-különvonat Lourdesba.** Gróf Majláth, gróf Zichy, Fischer-Colbrie és Balás Lajos megyés püspökök vednöksége alatt egy nagyobb papi bizottság gondos rendezésében Padua—Róma—Lourdes—Páris és Maria-Einsiedeln érintésével f. é. július hó 24-én indul Budapestről. Jelentkezni június hó 15-ig lehet Gaibl Sándor p. praelátus, apát-kanonoknál (Pozsony, Káptalan-u. 3.). Programokat díjtalanul küld az érdeklődőknek.

**— Turista-szálló megyénkben.** A gyönyörű természeti szépségekkel megáldott Abrubbánya és vidéke a legalkalmasabb turista kirándulólhely. Hogy városukat és annak vidékét mennél hozzáférhetőbbé tegyék s a természeti kincsekbe való gyönyörködést megosszák másokkal is es a város idegen forgalmát fellendítsék, Abrubbánya város vezetősége és társadalma azon buzgólkodik, hogy olcsó használati díjjal turista szállót létesítsen nagyobb kiránduló társaságok számára.

**— Milyen lesz a vasárnapi munkaszünet?** A kereskedelmi miniszter az ipari munka vasárnapi munkaszünetének új szabályozására vonatkozó régen várt tervezetet részletes megokolásával együtt most küldötte szét vélemény-nyilvánítás végett az érdekeltek széles körének. A törvényjavaslat a vasárnapokon és Szent István napján kívül csak a karácsony első napját nyivánítja munkaszüneti napnak, a mely törvényes rendelkezés nélkül is általánosan megtartott szünet nap. A tervezet a karácsonyi ünnepet megelőző vasárnapon az árusítást az ország egész területén esti 9 óráig engedi meg. Külön szabályozza az egyes alkalmakból, halottak napja, bucsu és bérmlás, országos vásár alkalmából kifolyóan részint csak bizonyos cikkek árusítása, részint minden ipari es kereskedelmi árusítás tekintetében a kivételeket. Az alkalmazottakra nézve rendelkezik a tervezet az egyes kivételes üzemekben a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottaknak biztosítandó pihenőről. Az alkalmazottak érdekere tekintettel ajánlja még a javaslat, hogy az ipari és kereskedelmi árusítás körében munkaszüneti napon négy óránál hosszabb időn át foglalkoztatott alkalmazottaknak munkaadója minden második vasárnapon teljes munkaszünetet, ha pedig ez nem lehetséges, minden második héten köznapon egy teljes délutánt köteles pihenőül engedni. Az irodai munkának munkaszüneti napon szünetelni kell. Kivétel e szabály alól egyfelől a nyilt árusítási üzletekben s az ezekhez tartozó irodai helyiségekben végzett, az áruállással összefüggő irodai munka, mely az árusítási üzlet nyilvantartásának ideje alatt végezhető, másfelől az olyan irodai munka, mely közszempontokból munkaszüneti napon is megengedett ipari munka végzéséhez mulhatatlanul szükséges.

## Kiadó üzlethelyiség!

**A Nagyenyedi Általános Bank és Takarékpénztár R.-T. fő-téri üzlethelyisége átköltözés folytán július 1-ével kiadó.**

**Értekezhetni a bank helyiségében az üzleti órák alatt.** 211 1—

1842—1914. közig. sz.

**Pályázati hirdetés.**

Alsó-Fehér vármegye nagyenyedi járásban a csombordi körjegyző mellé **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmet terjeszzenek be **hozzám f. év június hó 25 napjáig.**

Javadalmazás:

1. Az 1913. évi XL. t.-cz. alapján biztosított 1400 korona évi törzsfizetés.

2. A községek pénztárából évi 200 korona lakbér.

A választás napját később fogom megállapítani.

Nagyenyed, 1914. május hó 25.

208 1—2

Nagy Pál, főszolgabíró.

572—1914. végreh. sz.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1913. évi 15310. számú végzése következtében dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt Albina Takarékpénztár Erzsébetvárosban javára 1000 K a jár. erejéig 1913. évi november hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1230 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: házilatorok, 1 tehén stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíró 1913-ik évi V. 1031. 3. számú végzése folytán 1000 K tőkekötés, ennek 1913. évi július hó 11. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj bíróság már megállapított költségek erejéig, Tövisen az alperes lakásán leendő megtartásáért 1914. évi június hó 12-ik napjának délután 4 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. és Vn. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyed, 1914. évi május hó 1. napján.

**Gajzágó Simon,**  
kir. bir. végrehajtó.

207 1—1

**A „Nagysebeni Általános Takarékpénztár”**

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

**törlesztéses kölcsönöket**

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyujt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

**LINGNER GYÖRGY Nagyenyed.** Telefon 15.

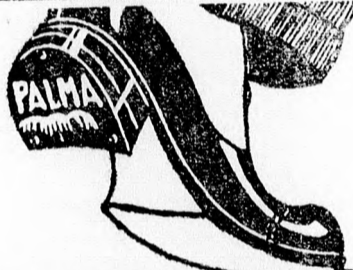
255

**Jó forgalmu kávéházba csapost**

keresek 300 korona óvadékkal **Szergely, Vasut-utca 4.**

210 1—2

\*\*\*\*\*



**PALMA** az elasztikus cipősarok  
figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

lehet beszerezni kifogástalan minőségű Gyümölcsfaanyagokat Gyümölcs és Sétányfákat Sima gyökerekes és oltott **SZÖLÖVESSZÖKET.** Árjegyzéket ingyen küldenek.

**FISCHER és T. sz.**  
Faiskolák és szőlőültetvények  
Ujfalusi u. 12. ALFÖLDI M. ALFÖLDI L. Árkocsy utca.

**Fogak**

fogsorok, platina és arany-koronák, hidmunkák, csapfogak, tartós fogtörmések legmodernebbül és legolcsóbban **fogműtermekben** készülnek.

Mivel a technikai munkát is magam végzem, módomba áll a rendeléseknek leggyorsabban eleget tenni. Vidékiek megvárhatják. Sürgős műfogjavítások néhány óra alatt eszközöltenek.

**VOGEL SAMU**  
vizsgázott fogtechnikus  
Nagyenyed,

Kossuth Lajos-u. 7. sz. Szeidl-ház, az emeleten

**MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)**  
állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

**Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.**  
Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke <b>600.000</b> korona.	<b>Előnyös kölcsönt</b> ad betáblázásra, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzintézetek részvényeire. <b>Törlesztéses kölcsönöket</b> nyujt földbirtokokra. <b>Idegen kölcsönöket</b> a legelőnyösebben konvertál. <b>Váltókat</b> az összeg nagysága és lejáratára szerint a legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. <b>Vásárol és elad</b> értékpapírokat napi árfolyamon. <b>Letétbe</b> elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket kevés díj mellett. <b>Betéteket</b> elfogad betétkönyvecskére és folyó (csekk) számlára. — Állandó betétek után magasabb kamatot fizet. <b>Részletfizetésre</b> elad mindennemű tőzsdén jegyzett értékpapírt az 1883. évi XXXI. t.-cz. alapján. <b>Bevált</b> szelvényeket és idegen értékeket.	Tartalékok <b>500.000</b> korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.	Az átutalási rendszer általánosítása érdekében ajánlja <b>csekk-füzeteit</b> folyó-számla tulajdonosok részére.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden.